

eglutė

1970
sausis

1970 SAUSIS

TURINYS

SNIEGO SENIAI BESMEGENIAI	3	Linutė
ALGIUKO NORAS	4	R. Rasa
GALVOSŪKIAI	11	J. Joga
LENKTYNĖS	12	R. Jotvingytė
NARVYDO KĖLIONĖS	13	J. Šulcas
PUPUČIO KALĖDOS	16	
RITA	18	V. Frankienė
PAS SKAITYTOJUS	26	
I ALASKA	27	L. Stačiokaitė
LAZDŲ KARALIUS	30	pabaiga
PAVEIKSLŲ PARODA	32	

eglutė

PIEŠINIAI

- A. Sruoginienė — viršelis psl, 1, 3
P. Osmolskis — 3
Ses. O. Mikailaitė — 4, 5, 6, 8, 10
D. Stončiūtė — 11, 30
A. Trinkūnas — 12
L. Lipčius — 13, 14
J. Slėrys — 18, 19, 21, 24
J. Mikonienė 22, 23
N. Palubinskienė — 27, 29

“Eglutė”: laikraštėlis vaikams; redakcija, administracija, spaustuvė — Nekaltai Pradėtosios Marijos Seserų, Putnam, Connecticut 06260. Kaina metams — \$5.00, vienas numeris — .50.

“Eglutė” — “The Little Fir”. Magazine for children. Published monthly except July and August by the Sisters of the Immaculate Conception. Office of Publication: Immaculate Conception Convent, Putnam, Connecticut 06260. Subscription - \$5.00 yearly, single copy - .50. Second class postage paid at Putnam, Connecticut 06260.

SNIEGO SENIAI BESMEGENIAI

Linutė

**Sniego seniai
visokiausi
stovi prie žmonių namų.**

**Sniego seniai
visad tyli,
nes neturi smegenų.**

**Sniego seniai
naktį budi,
nesumerkia jie akių...**

**Kaip manai,
ar sužinosi,
kas primynė pėdsakų?**

**Sniego seniai
besmegeniai
nepasako paslapčių!**

ALGIUKO NORAS

René Rasa

Algiukas buvo tik septynių metų, bet jautėsi labai didelis. Jam nepatikdavo, kai mama jam ant galvos uždėdavo kepurę su kutosu, kaklą aprišdavo šaliku ir tik tada išleisdavo laukan. Jis su pavydu žiūrėdavo, kaip kiti vaikai lakstydavo tik su megztukais, nuogomis rankomis imdavo sniegą, pargriuvę jame voliodavosi ir juokdavosi.

— Nenusirišk šaliko, peršalsi, — sakydavo mama Algiukui, kai jis mėgindavo šaliką nusiimti.

— Kodėl tie vaikai neperšala? — rodydavo jis į išdykaujančių berniukų būrį.

— Jie pripratę taip. Jie neturtingi.

— Ir aš noriu toks būti, — burbėdavo Algiukas.

Bet mama jo neklausydavo. Vesdavosi į šalį, tempdama už rankos, kad paskubėtų.

Kartą mama išėjo į krautuves, o Algiuką paliko pas kaimynę. Ponia Petkienė buvo gera. Leido valgyti pyragaičius prieš pietus ir televiziją žiūrėti. Bet Algiukas norėjo eiti laukan. Pro langą matė, kad snigo, ir visos eglaitės buvo baltos.

— Gal mama eglutę parneš Kalėdoms? — galvojo Algiukas. Jis žino — gaus dovanų. Ką?... Dabar nesvarbu.

— Ar galiu eit laukan? — prašė Algiukas.

— Bet šalta, Algiuk. Peršalsi. Geriau pažiūrėk televizijos, — bandė jį atkalbinti ponja Petkienė.

Algiuko akyse sužibo ašaros.

— Neverk, neverk. Aprengsiu, galėsi eiti, — ramino ponja. — Bet būk prie namų. Pažadi?

— Pažadu! — nušvito Algiukas.

Ponja Petkienė uždėjo jam tą baisią kepurę su kutosu, aprišo šaliku, užmovė pirštines ir atidarė duris. Algiukas išbėgo. Gatvės gale žaidė vaikai — ir jis norėjo žaisti. Ką gi vienas lauke darys?

Priėjęs prie vaikų būrio, Algiukas sustojo ir žiūrėjo į juos. Net jo akys žibėjo, jis taip norėjo kartu pažaisti. Bet vaikai buvo didesni už jį ir nekreipė dėmesio. Jis ilgai stovėjo ir žiūrėjo, nedirsdamas arčiau prieiti.

— Au! Au! Au! — tarp vaikų staiga įsimaišė juodas šuniukas. Vizgindamas uodegą, jis lojo ir lojo.

— Sami, Sami! — šaukė šunį berniukas iš kitos gatvės pusės. Bet šuo nėjo. Berniukas perėjo per gatvę ir, pačiupęs šunį už apykaklės, pradėjo tempti. Šuo priešinosi ir vis lojo.

— Neklauso, — tarė berniukas. — Padėk man jį parvesti namo.

Algiukas net suvirpėjo iš džiaugsmo. Gal tas vaikas norės pažaisti?...

— Tu stumk, o aš trauksiu, — kalbėjo vaikas.

— Gerai, — sutiko Algiukas.

Bet Sami šokinėjo, lojo ir nesileido būti traukiamas nei stumiamas.

— Einam, gal jis seks paskui, — pasiūlė berniukas.

Abu perėjo gatvę. Šuo, šokinėdamas ir lakstydamas, nusekė juos.

— Kuo tu vardu? — paklausė Algiukas.

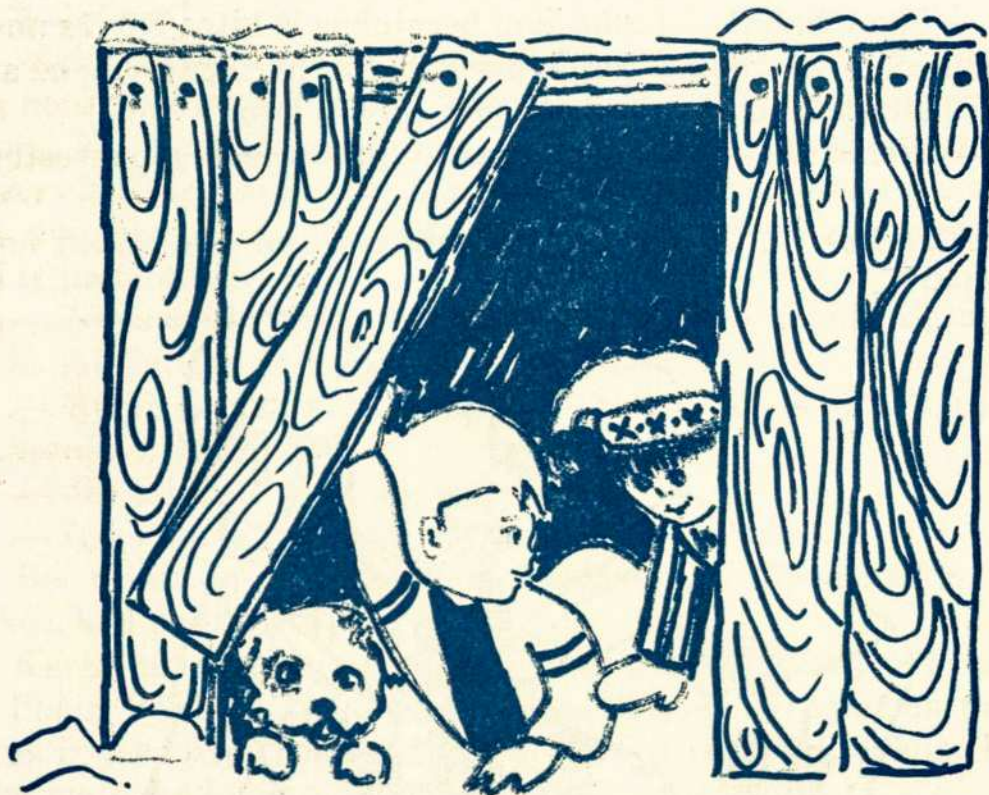
— Joe. O tu?

— Algis.

— Al, — pataisė Joe. Algiukas nesipriešino. Jam buvo taip smagu eiti gatve šalia Joe, kuris buvo be kepurės, be pirštinių, tik su senu, suplyšusiu megztuku. "Joe tikriausiai neturtinas", galvojo Algiukas, ir jis būtų betką atidavęs už tokį megztuką. Toks gražus jam atrodė.

— Nori ateit į mano namus? — paklausė Joe.

— Gerai, — sutiko Algiukas, nes nenorėjo skirtis.

Jie perėjo kelias gatves, pralindo pro tvorą, perbėgo svetimą kiemą ir sustojo prie namo su apšalusiais langais.

— Žiūrėk, čia angelas, — parodė pirštu Joe.

Ir tikrai, kampiniame lange Algiukas pamatė baltą angelą. Kaip paveikslas, tik vienas sparnas nulūžęs. Bet visvien Algiukas tokio gražaus angelo dar niekur nebuvo matęs.

— Ryte jis turėjo abu sparnus, bet, kai mama pakūrė krosnį, vienas nutirpo.

Algiukas nežinojo, kas yra krosnis ir kaip ją kuria. Jo namuose šilima ėjo iš sienos, per skylutes. Jis paklausė draugo.

— Nori pamatyti? — nusijuokė Joe.

Kur gi Algis nenorės! Abu suėjo į vidų, o pro jų tarpą įsispaudė ir Sami. Viduj buvo šilta ir keistai kvepėjo.

— Joe? — pasigirdo moters balsas.

— Aš su draugu, mama, — šūktelėjo Joe. Jo mama nieko neatsakė.

Vaikai susėdo prieš krosnį, kuri stovėjo kampe. Sami atsiūpė šalia. Iškišęs liežuvį, jis greitai kvėpavo ir, lyg ko laukdamas, žiūrėjo tai į vieną, tai į kitą berniuką.

Algiukas išsižiojęs žiūrėjo į didelę juodą dėžę, iš kurios tiesėsi juodas vamzdis ir ties lubomis sulindo į sieną. Nuo krosnies sklido maloni šilima.

— Kas čia kvepia? — paklausė Algiukas.

— Nežinai? — nustebo Joe. Jis atsikėlė ir nuo stalo atnešė keptuvę, kurioje buvo kaštanai.

— Nori? — pasiūlė Joe.

Algiukas ištiesė ranką, nors nežinojo, ką su tais kaštanais reikia daryti.

— Palauk, pirma reikia iškepti.

Joe atidarė krosnies dureles, pro kurias matėsi raudonos liepsnos, ir įkišo keptuvę.

— Mama neleidžia, bet šitaip greičiau, — Joe paslaptینگai sužnibždėjo Algiukui į ausį.

Netrukus kambarys skaniai pakvipo.

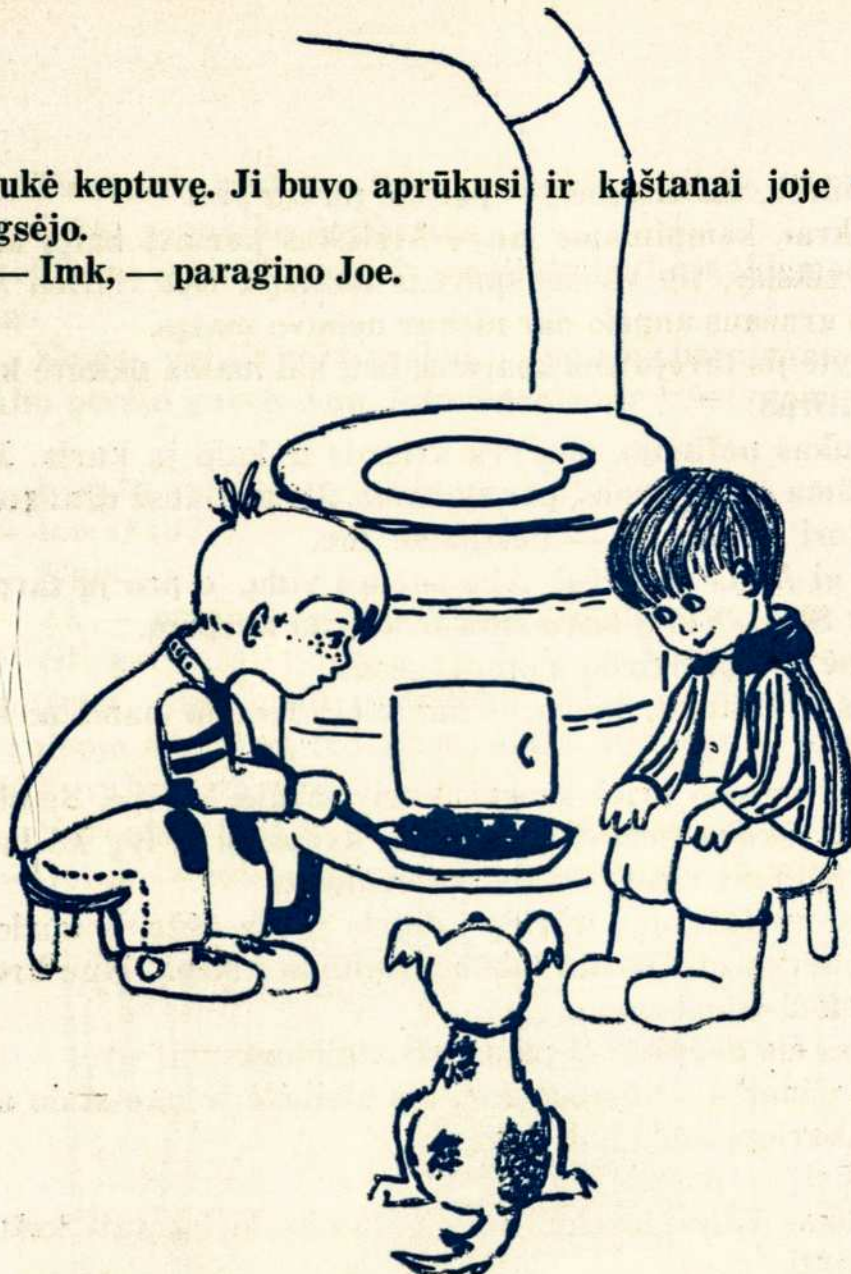
— Joe, nežaisk su ugnim, — vėl pasigirdo Joe mamos balsas iš kito kambario.

— Aš nežaidžiu, — atsakė Joe, pamerkdamas akį Algiukui.

Algiukui buvo labai linksma. Tik jis bijojo, kad neateitų Joe mama, nes jis labai norėjo žinoti, kas bus toliau. Pagaliau Joe

ištraukė keptuvę. Ji buvo aprūkusi ir kaštanai joje vartėsi ir spragsėjo.

— Imk, — paragino Joe.

Algiukas vieną palietė, bet greit atitraukė ranką. Karštas!

— Cha-cha-cha, — nusijuokė Joe. — Ne taip reikia imt, bet šitaip.

Jis patempė žemyn savo megztuko rankovę, apvyniojo pirštus, paėmė kaštaną ir stipriai suspaudė. Viduj buvo balta, garuojanti košė. Joe, pupt, įkišo į burną ir suvalgė.

— Valgyk, — Joe padavė Algiukui kaštaną. Tas įsidėjo į burną ir pradėjo kramtyti. Buvo skanu — labai skanu!

Sami uodega švytavo į visas puses. Jis trynėsi apie vaikų kojas ir unkštė.

— Sami, išsižiok, — liepė Joe. Sami išsižiojo ir Joe įmetė kaštaną jam į burną.

Berniukai spaudė kaštaną po kaštano, ir Sami davė, kol keptuvė ištuštėjo. Algiukas nieko skanesnio nebuvo valgęs, kaip keptus kaštanus. Ir nieko gražesnio nebuvo matęs, kaip Sami, pašokantį kaštaną pagauti.

Duryse pasirodė moteris su pieno ąsočiu. Joe mama! Algiukas nusigando.

— Išdykėliai! — tarė ji ir padėjo pieną ant stalo. Pakedenusi berniukų plaukus, ji vėl išėjo. Grįžo su dviem puodukais ir dideliu pyragu.

— Tai mano mama. Ji šiandien kepa pyragą, — paaiškino Joe nustebusiam Algiukui. — Valgyk, skanus.

Algiukui buvo gaila, kad jo mama niekad nekepė pyrago. Ji parveždavo iš kepyklos.

Berniukai gėrė pieną, valgė pyragą ir kalbėjo. Kai jie juokėsi, Sami vizgino uodegą, lyg suprasdamas, ką jie sako. Algiukui viskas buvo įdomu. Jis visko klausinėjo: kur krosnies vamzdis eina, kai į sieną sulenda, ar Kūčių naktį Kalėdų Senis juo atšliaužia.

— Ką jis tau atneš? — vėl klausė Algiukas.

— Mama sakė, kad pal tą. Nežinau. Ir pernai ji taip sakė. Kalėdų Senis turi tiek daug vaikų apdalint, kad visiems neužtenka dovanų.

— Nori mano pal tą? — pasiūlė Algis.

— O tu kaip?

— Duok man savo megztinį, — tarė Algiukas ir sulaukė kvapą. Jis taip norėjo to megztinio. Tada ir jis bus neturtingas kaip Joe. Ir gal galės turėti tokią krosnį ir tokį šunį kaip Sami. O mama keps pyragus, kuriuos jis valgys su draugais savo namuose.

— Imk, — nusiėmė Joe megztinį su perplyšusia rankove, ir vaikai susikeitė rūbais.

Algiukas buvo labai laimingas. Pro kiaurą rankovę švytėjo jo marškiniai. Bet staiga jis prisiminė: ką mama sakys, kai jo neras pas ponią Petkienę?

— Man reikia eiti.

— Gera! — tarė Joe ir atsisveikino. Algiukas pamojo šuniui ir išėjo.

Lauke buvo šalta. Daug šalčiau negu pirmiau. Ir jau buvo gana tamsu. Algiukas nelabai žinojo, kur eiti. Išgirdo vaikų balsus ir pasuko į tą pusę. Bet tai nebuvo tie vaikai, prie kurių jis sutiko Joe. Algiukas pradėjo bėgti.

Ašaros riedėjo jam per skruostus. Jis nebežinojo, kur namai! Pro šalį eidami žmonės bandė klausti, kas jam yra, bandė už rankos paimti. Bet Algiukas tik bėgo ir bėgo.

Staiga kampą apsuko balta policijos mašina. Viduj sėdėjo policininkas ir moteris. Algiukas sustojo pažiūrėt.

— Mama! — sušuko jis. Tada viskas pasidarė juoda ir Algiukas nieko daugiau neprisiminė.

Kai jis nubudo, gulėjo savo lovoje. Ant lovos krašto sėdėjo mama ir pro ašaras šypsojosi. Kampe stovėjo papuošta eglutė, o po ja prikrauta daug dovanų.

— Joe, Joe! — sušuko Algiukas, staiga atsisėdęs.

— Kas yra? — paklausė nusigandusi mama.

— Kur mano megztinis?

Mama padavė sudriskusį megztuką. Algiukas jį pasidėjo po galva, atsigulė ir užmigo. Jis buvo neturtingas, kaip jo draugas Joe.

ar žinai?

Jurgis Joga

Siųsdami atsakymus, parašykite savo gimimo datą, adresą, ir, jei lankote lietuvišką mokyklą, jos pavadinimą. Daugiausiai surinkę taškų gaus dovanas. Dalyviai bus skirstomi į dvi grupes: iki 8 metų amžiaus ir iki 12 metų amžiaus. Vyresni negu 12 metų negali dalyvauti konkurse.

1. Lekia be sparnų, kanda be dantų (5 taškai)
 2. Kuris buvęs Lietuvos prezidentas mirė 1969 metais ir kur (5 taškai)
 3. Kaip vadinosi raketa, kuria pirmieji amerikiečiai nusileido ant mėnulio (5 taškai)
 4. Ką reiškia žodis BALFas (5 taškai)
 5. Koks yra didžiausias Nemuno įtakas iš kairės pusės (5 taškai)
- Atsakymus siųskite iki vasario 15 d. sekančiu adresu:

TAŠKŲ BANKAS
85 House Drive
Akron, Ohio 44319

MISLĖ MINKIM

Padėk ant balto — baltas,
Padėk ant juodo — juodas.
Pastatysi — saulę pamatysi.

Pamąstyk, pagalvok, raides pakilnok. Čia LISTKAS.

LENKTYNĖS

Ritonė Jotvingytė

Bet greituolį plačiais šuoliais
vis dar vijosi jo broliai,
nors ir jie jau devyniais
prakaitavo prakaitais.

O šis movė per laukus,
vis aplenkdamas kupstus —
nei sustojo, nei pargriuvo,
netgi niekur neužkliuvo!

Tiktai gaila, nepamatė,
kad kurmiukas namą statė;
kad pro stogą to namiuko
kyšo mažas kaminiukas...

Čia smarkuoliui ir įvyko
toksai nuostabus dalykas:
koja kamine užkliuvo —
vertės kūlia ir pargriuvo!

NARVYDO KELIONĖS

Jonas Šulcas

— Tėveli, žiūrėk, koks didelis laivas! Kur jis plaukia?

— Į Japoniją. Tai Japonų laivas. Matai jo vėliavą — baltą su dideliu raudonu tašku, kuris vaizduoja saulę. Japonija vadinama “Kylančios Saulės Kraštas”.

Narvydas labai mėgdavo vaikščioti su tėveliu netoli Elbės upės žiočių ir žiūrėti į laivus. Jis visai netoli gyveno ir dažnai pats vienas, atsisėdęs ant upės kranto, stebėdavo atplaukiančius ir išplaukiančius laivus iš tolimų, nepažįstamų kraštų. Vakaraais, ypatingai vasarą, prieš užmigdamas, Narvydas galvodavo apie matytus laivus. Galingas motorų ūžimas naktį jam buvo gražiausia muzika. Oi, kaip jis norėtų kur nors plaukti! Kaip būtų smagu laivu keliauti po visą pasaulį!

— Gal ir pasaulį apkeliausi kada nors, bet į Hamburgą tikrai galim nuvažiuoti. Bus graži pradžia atostogoms, — tarė vieną dieną Narvydo tėvelis.

Narvydas apsidžiaugė. Hamburge buvo didelis uostas, kur jis galės pamatyti visokiausių laivų. Bet vienam su tėvais nesmagu. Reikia draugą pasikviest.

— Stasy, ryt su tėvais važiuosim į Hamburgą. Ar negalėtum ir tu važiuot kartu?

— Labai norėčiau. Ateik pas mus. Padėsi man paprašyt.

Abu berniukai linksmi nužygiavo pas Stasį. Jie buvo tikri, kad Stasį išleis. Juk jų abiejų pažymiai geri.

Sekantį rytą visi keturi iškeliavo. Hamburge Narvydo tėvai norėjo aplankyti žymias vietas ir paminklus. Berniukams rūpėjo tik uostas ir laivai. Bet kai Narvydo tėvelis pradėjo pasakoti apie žymius žmones, įvykius, pastatus ir jiems pasidarė įdomiau. Apie vidudienį jie pasiekė uostą. Čia priplaukdavo didieji užjūrio laivai.

— Va, ten švedišką, — sušuko Narvydas, rodydamas Stasiui. — Matai, ant šono "Stockholm" užrašyta.

Ir koks džiaugsmas, kai visiems buvo leista laivą apžiūrėti.

— Pasilikim čia visą popietę, — prašė Narvydas tėvelio, žengdamas laivo promenada, kaip tikras jūreivis.

Viskas buvo nepaprastai įdomu: aukšteji stiebai su visokiais prietaisais, gelbėjimo valtys — po dvidešimt kiekviename šone, stiprūs dvigubi stiklai, kad audringos bangos nesudaužytų. Narvydas viską viską apžiūrinėjo, kur galima ir kur ne. Jis nė nepajuto, kaip atsiskyrė nuo kitų. O pajutęs — apsidžiaugė.

— Ot, gal laivas išplauks ir gausiu pakeliauti, — linksmai mąstė berniukas. — Tai bus puiku!

— Berniuk, kur eini? Čia negalima, čia tik virėjai dirba, — pasigirdo balsas Narvydui už nugaros.

— Bet Jums turbūt reikia pagalbos, — greit apsisukęs tarė Narvydas.

— Taigi, reikia. Darbo netrūksta.

— Tai aš esu naujas virtuvės padėjėjas ir ieškau virtuvės.

— Puiku! — nusikvatojo storas, baltai apsirengęs virėjas, ir tuoj atnešė du didžiulius kibirus bulvių. — Nuskusk, už pusvalandžio virsim.

Narvydas tuoj sėdosi skust. Namuose jis bėgtų į kitą pusę, bet čia jam rūpėjo, kad tik neišvartų.

Gal jis galės pasilikti ir pasaulį pamatyti...

(Bus daugiau)

Elbės upė yra labai didelė upė, kuri teka per vidurio Europą. Ja laivai gali plaukti net ligi Čekoslovakijos (pažiūrėk į Europos žemėlapi). Ji įteka į Šiaurės jūrą kelias mylias į šiaurę nuo Hamburgo miesto. Žiotys yra ta vieta, kur upė įteka į jūrą. Ji tada pasidaro platesnė, nes teka žemyn ir per lygias vietas — lyg prasižioja.

Hamburgas yra miestas Vokietijoje, kuris kartu yra uostas. Jis yra labai senas, nes buvo pastatytas ant Elbės upės kranto devintame šimtametyje. Tada jį supo miškai, nuo kurių ir gavo savo vardą: Hammaburg ("Hamme" reiškia miškas). Hamburge yra daug senų pastatų ir istorinių vietų: senų bažnyčių, meno muziejus, laivininkystės ir laivų statytojų mokyklos, institutas, kur tiriamos jūrininkams pavojingos ligos, garsus Hamburgo universitetas.

PUPUČIO KALĖDOS

Ką Puputis pamatė Kalėdų rytą

Leda Žilinskaitė
Springfield, Illinois

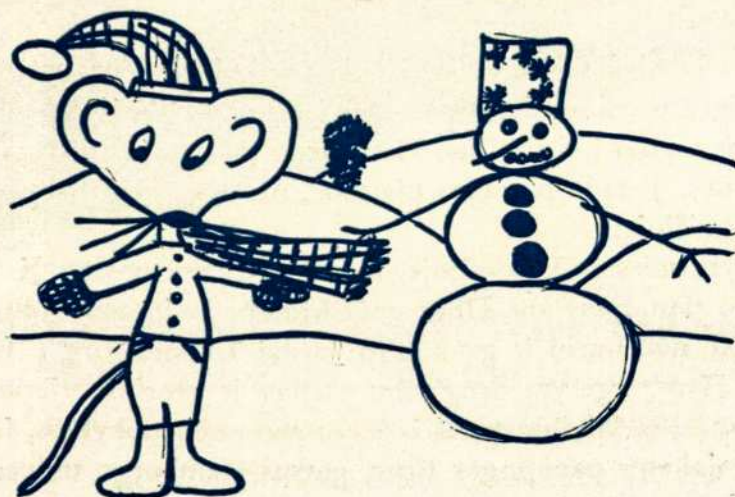

Ar tu lauki Kalėdų? Aš tai labai labai laikiu. Aš labai mėgstu puošti eglutę. Labai laikiu sniego, kad galėčiau lipdyti sniego senį. Tada jam uždėsiu kepurę ir aplink kaklą aprišiu šaliką.

Tavo draugė,
Lidija Dudėnaitė
Chicago, Illinois

Aš niekados nerašiau į "Eglutę". Greit ateis Kalėdos. Aš labai laikiu. Kiekvieną žiemą lauke iš sniego padarau sniego senį. Mes žaidžiam sniege. Aš tave nupaišiau su sniego seniu.

Rita Kupcikevičiūtė
Chicago, Illinois

Siunčiu tau savo klauną. Aš tau vėliau padarysiu papuošalą eglutei iš šiaudelių. Aš jau moku. Tu turėjai labai gražią uodegytę, kada tave mačiau ant scenos. Ar tu valgai sūriuką? Tu esi gražus ir smagus. Aš tavęs vėl laukiu.

Rita Bartuškaitė, 5 m.
Chicago, Illinois

Čia trys vaikai gieda Kūdikėliui. Ar tu moki giedoti, Puputi? Dabar oras šaltas. Ar tu turi skarelę? Tik nesusalk gerklės!

Rima Valiulytė,
Chicago, Illinois

Puputis
keliauja
Viktutė
Kubiliūtė

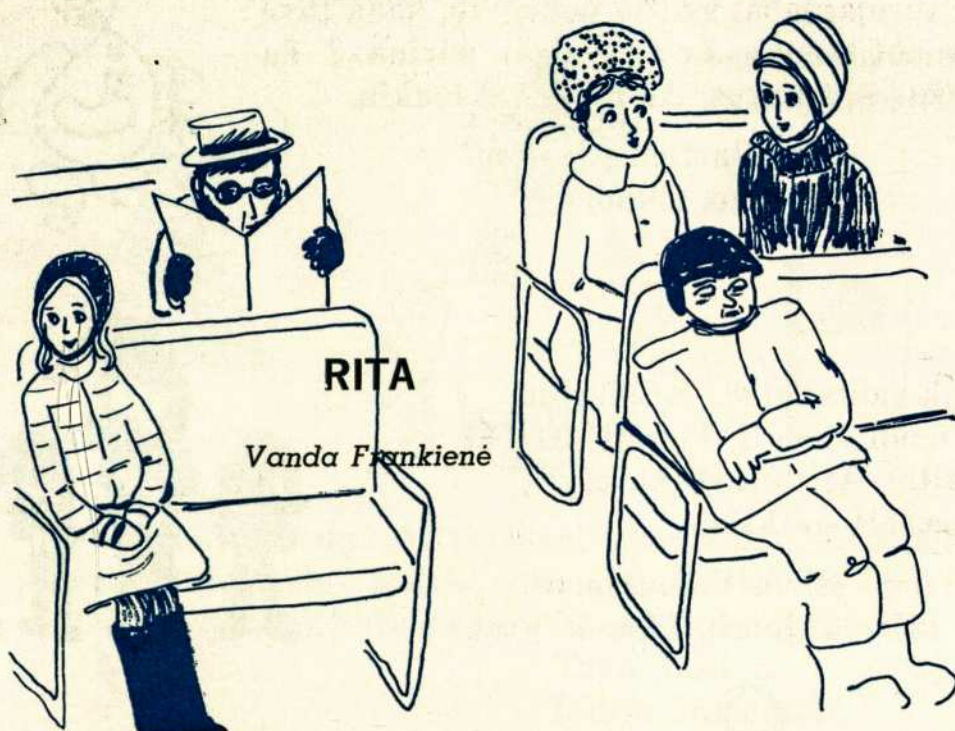

Pupučio
nauji rūbai
Nora
Šerelytė

Prašau, parašyk man laišką. Aš esu 7 metų. Mano adresas yra: 18 Clearview Hts., Toronto 15, Ontario, Canada.

Ar tu gali atvažiuoti į mano namus? Tada aš nusivešiu tave į ūkį. Ten nėra gyvulių, tvartas nugriuvęs, bet aš tenai statau namus. Tie namai vadinasi Linvidas. Sudie, Puputi!

Linus Stripinis
Toronto, Canada

Prie didelės, judrios Western gatvės kampo, autobuso laukia būrys iš mokyklos grįžtančių mokinių. Jų tarpe stovi Rita — dešimties metų mergaitė. Tai jos geriausioji savaitės diena, nes po pamokų ji važiuoja pas savo močiutę, kuri gyvena šiaurinėje miesto dalyje. Tenka ilgokai važiuoti, bet niekur nereikia persėsti. Patinka Ritai dairytis pro autobuso langą. Įdomu matyti daugelį įlipančių ir išlipančių žmonių ir galvoti apie geriausiąją pasaulyje močiutę, kuri išsiilgusi jos laukia ir visada vaišina skanėstais.

Štai ir autobusas. Jo belaukiant, susirinko didokas būrelis žmonių, triukšmaudami atskubėjo keli paaugliai jaunuoliai. Ir prasidėjo grūdimasis pro autobuso duris. Vaikai, nieko nebodami, stumdosi ir įlenda pirmieji. Įlindę, jie kaip laukiniai šūkauja įvairiausiais balsais ir tuojau pat užima laisvas sėdimas vietas. Rita vos gavo vietą šoninėje sėdynėje.

Vienas didokas vaikėzas švilpaukdamas pradeda mėtyti rašalo buteliuką. Jis sudūžta! Išsiliejęs rašalas aptaško greta jo sėdinčiai moteriškai kojines. Ši bando jį pabarti, sugėdinti, bet vaikėzas išsišiepęs ją pamėgdžioja. Kitas, išismaginęs, piausto peiliuku sėdynę. O dar kiti žviegia, rėkauja, kaip beįmanydami, ir grūdinėjasi, alkūnėmis stumdydami stovinčius keleivius. Jų tarpe sukiojasi pora paauglių mergaičių. Jos klykia, besijuokdamos.

Atsigręšęs šoferis bando apraminti išilinksminusį jaunimą. Bet siautėjimas prityla tik valandžiukei. Autobusui pajudėjus — vėl triukšmas atgyja.

— Koks baisus dabar jaunimas! Koks nedrausmingas! — kalba, linguodami galvas, keleiviai.

Kažkurioje sustojimo vietoje įlipa sena senutė, lazdele pasiramščiuodama. Sėdimų vietų nebėra. Ji įsikabina į priekinės sėdynės atramą ir bando tvirtai laikytis. Rita atsistoja ir mandagiai pasodina senutę į savo vietą. Senutė padėkoja ir su aiškiu pa-

sipiktinimu stebi šėlstantį jaunimą. Jos apatinė lūpą net virpa iš susijaudinimo. O triukšmas ir žviegimas vis didėja. Nebetekusi kantrybės, ji staiga atsistoja ir sušunka:

— Kaipgi jums negėda?!... Jūs kaip laukiniai žvėrys, o ne moksleiviai. Nutilkit!... — Po to ji vėl atsisėda. Tuo metu nukrinta ant grindų jos rankinukas, atsidaro ir iš jo pabyra pinigai bei kiti smulkūs daikteliai. Senutė išsigąsta ir bando pasilenkti, bet Ritutė sustabdo ją, sakydama:

— Prašau sėdėti ir nesirūpinti. Aš tuoj viską surinksiu. — Pakėlusį rankinuką, paduoda senutei su visais jame buvusiais daikteliais, neišskiriant nė pabirusių asloj pinigėlių, kuriuos sudeda į ištiestą senelės delną.

Autobusas sustoja, ir keli išsidūkę paaugliai išlipa. Vienas jų užmina ant Ritos nepastebėto dolerio ir, pasičiupęs jį, įsikiša sau į kišenę. Paskui žvygaudamas iššoka pro duris. Senutė nieko nebesako, tik liūdnai papurto galvą.

Suradusi dar vieną kitą pinigėlį, Ritutė paduoda senutei. Pagaliau atsiranda laisva vieta prie senelės, ir ši pakviečia mergaitę greta atsisėsti. Ji labai nuoširdžiai paspaudžia Ritai rankutę, dėkodama ir klausdama:

— Kas tu esi ir kur gyveni?

— Aš Rita Linaitė. Gyvenu su tėveliais Marquette parke.

— Tai kurgi dabar važiuoji? — vėl klausia ją senutė.

— Kiekvieną ketvirtadienį, tuoj po pamokų, aš važiuoju pas močiutę. Mano tėveliai tą dieną vėlai grįžta iš darbo. Nenoriu viena namie būti, tai ir aplankau savo močiutę. Tėveliai, grįždami iš darbo, mane pasiima.

— Ar tu tik viena šeimoje? — domisi senutė.

— Mes esame keturi vaikai. Aš — pati jauniausioji. Mano vyriausioji sesutė, Daina, ir brolis, Kęstutis, lanko universitetą. Poviliukas jau keturiolikos metų. Jis po pamokų keletą valandų dirba maisto krautuvėje. Mus visus keturis tėveliai nori leisti į mokslius. Todėl abu sunkiai dirba. Ir aš kartais nubėgu pas kaimynus vaikučių prižiūrėti, — pasakoja Rita.

Senele meiliai šypsosi. Staiga išima iš rankinuko mažą kortelę ir, paduodama nustebusiai mergaitei, sako:

— Štai mano adresas. Aš labai nuoširdžiai kviečiu tave su tėveliais, broliukais ir sesute atvykti pas mane ateinantį sekmadienį pietų. Labai lauksiu. Žinok, kad geri vaikai dažnai laimę suranda gyvenime. Na, tai iki greito pasimatymo, Rita! O čia, va...

— Tai tarusi, senutė įkišo kažką mergaitei į apsiausto kišenę ir, pakilusi, priartėjo prie durų. Autobusas sustojo, ir senele išlipo.

Rita nustebo, nes po atsisveikinimo senutė gana vikriai judėjo — netaip, kaip įlipdama. Toje sustojimo vietoje į autobusą įlipo keli žmonės. Todėl mergaitė turėjo progos pro langą pamatyti, kad senele pasitiko kažkoks vyras ir labai mandagiai ją išodino į puikų ir patogų automobilį. Patikrinusi savo kišenaite, Rita ten rado penkis dolerius. Bet labiausiai jos akį patraukė duotasis jai adresas. Perskaičiusi jį, nesuprato, kur toji senutė gyvena. Keistas, negirdėtas gatvės pavadinimas. “Ir kodėl ji kviečia mus pas save? Juk mes nei giminės, nei pažįstami”, — galvoja Rita, važiuodama tolyn.

Rita papasakojo močiutei ir tėveliams savo nuotykį autobuse ir parodė gautus penkis dolerius bei adresą. Visi stebėjosi. Žinoma, tėveliai pagyrė dukrelę už mandagų elgesį ir sąžiningumą.

Jie labai domėjosi ir nepažįstamąja senute. Perskaitę adresą, jie nusprendė, kad senelė gyvena kuriame nors Čikagos priemiesty. Ir svarstė: verta, ar neverta važiuoti pas nepažįstamą senutę pietų?... Gi mamytė, pamąsčiusi, štai ką pasakė:

— Mes būtinai turime nuvykti. Rita turės padėkoti už penkinę ir ją sugrąžinti. Už mandagų pasielgimą bei paslaugą negalima imti pinigų. Mes norime, kad užaugę būtų geri žmonės. Padėkit, patarnaukit kitiems, — o tada jūsų širdyse bus smagu ir gera! Bet niekados nenorėkit, kad už jūsų gerą darbą kas sumokėtų pinigais. — Visi sutiko su mamos mintimis. Todėl ir pasiryžo aplankyti senutę.

Sekmadienį, tuojau po pamaldų, visa šeima susėdo į savo seną automobilį ir išvyko pas nepažįstamą senelę, jos nurodytuoju adresu. Teko jiems ilgokai važiuoti — beveik per visą Čikagos miestą. Pagaliau pasiekė užmiestį. Jiems rūpimoji gatvė buvo pilna puikių, gražių namų. Ir sustojo jie prie namų, kurie buvo panašūs į pilaite. Tai šaunus baltas pastatas, bokštų bokšteliais papuoštas, spalvotais stiklais išgrąžinti jo langai. Platus takas apsodintas sidabrinėmis eglutėmis. Visas plotas apvestas spalvoto medžio tvora, o ties vartais stovi dvi didelės liūtų statulos.

— Nejaugi čia? — sušuko Rita. O visi kiti, pravėrę automobilio langus, dairėsi.

— Tai turtuolių rajonas, — atsiliepė tėvelis.

— Mes, turbūt, apsirikom, nes senutė buvo visai paprastai apsirengusi. Ji negali būti tokia turtinga. Ir jos rankinukas buvo senas, — kalbėjo Rita.

Vyriausias Ritos brolis, Kęstutis, dar kartą patikrino gautąjį adresą.

— Tikrai čia! Jūs visi palaukit, o aš paskambinsiu prie durų ir pasiklausiu, — pasisiūlė jis. Gal čia kas nors bando mums šposą iškirsti! — tai pasakęs, jis išlipo iš automobilio ir, nuėjęs prie gražiųjų namų, paspaudė skambutį.

Durys veikiai atsidarė, ir Kęstutis rankos mostu kvietė visus ateiti. Visa šeima atskubėjo. Prie atdarų durų stovėjo jauna mergaitė, balta priejuostėle pasipuošusi, ir mandagiai pakvietė įeiti. Vos tik jiems įžengus, senutė visus juos labai nuoširdžiai pasveikino. Ji buvo puošniai apsirengusi, gražiai susišukavusi. Ji dėvėjo auksinę apyrankę, o ausyse žėrėjo deimantais išgrąžinti auskarai.

Visi atvykusieji buvo labai nustebę.

— Sveika, Rita! Mudvi jau pažįstamos, — tarė ji ir meiliai apkabino mergaitę. Pagarbiai pasisveikino ir su visais kitais taip, kad kiekvienam jų atrodė, tarsi jie jau su ja seni pažįstami, netgi draugai.

— Na ir susipažinom, — vėl prabilo ji. — Aš taip džiaugiuosi, kad atvykot. Prašom į vidų. Pasišnekėsim, o tada papietausim.

— Tai tardama, įvedė visus į svečių kambarį, kuriame buvo apstu puikių, raudonu aksomu apmuštų baldų! Krištolinės lempos tenai kabojo, gi sienos išpuoštos žymių dailininkų tapytais paveikslais paauskuotuose rėmuose. O kampe — baltas, gražus pianinas stovėjo.

Visiems susėdus į minkštas kėdes, senutė jau buvo bepradedanti kažką sakyti. Čia Rita, atsiprašiusi, tarė:

— Ačiū, ponია, už tuos penkis dolerius. Bet noriu juos jums sugrąžinti, nes negaliu už savo mažutę paslaugą atlyginimo priimti, — ir padavė senutei penkinę.

Senutės veidas džiaugsmu nušvito. Ji apkabino Ritutę ir visiems paaiškino:

— Esu laiminga, atradusi tokią reto mandagumo mergaitę. Ir miela man čionai susipažinti su visa jos šeima. Esu turtinga, tik labai vieniša moteris. Mano vyras prieš metus mirė, o du sūnūs kare žuvo. Matydama televizijoje ir skaitydama laikraščiuose apie tai, kaip dabarties jaunimas elgiasi, aš ryžaus pati tą reikalingą patyrinėti. Dvi savaites važinėjaus autobusais, dėdamasi esanti vargšė, silpna senutė. Tačiau niekas iš jaunimo nepadėjo man įlipti į autobusą ar išlipti. O jau kad kas užleistų vietą atsisėsti — nebuvo ko nė svajoti. Gėda, bet netgi jaunos mamos, susodinusios mažus savo vaikučius ant suolų, nemalonėjo pasiimti juos ant kelių ir pasiūlyti vietą senam žmogui. Pasitaikė tose kelionėse matyti įvairiausių senų, ar iš darbo grįžtančių labai pavargusių žmonių. Bet jaunimui jie nerūpėjo. Tas jaunimėlis lipo kitiems ant kojų, stumdėsi ir elgėsi it laukinių gauja — jokio išsiauklėjimo ar mandagumo neparodė. Pasitaiko, žinoma, ir gerų vaikų, bet tai jau darosi kaskart vis didesnė retenybė. Ritos laimė, kad mane sutiko. Mano tikslas buvo — pirmą surastą kilnų jaunuolį ar jaunuolę apdovanoti. Neketinu už mandagumą bei sąžiningumą sumokėti, bet noriu padėti lengviau mokslą įgyti.

Tada ji pabučiavo Ritą ir įteikė jai jos vardu užrašytą banko knygutę su penkiais tūkstančiais dolerių, kuriuos tegalės išimti stodama į universitetą.

Dėkojo visa šeima geraširdei senutei. Abu Ritos tėveliai nenorėjo priimti tos didelės dovanos, bet senelė prašė, kad atsisakymais jos gerų norų nepaniekintų. O tie pietūs buvo kaip tikra puota. Visi prisivaišino įvairiausiais kepsniais ir skanumynais.

Nuo tos nepaprastos dienos praėjo vieneri metai. Rita su tėveliais dažnai aplanko vienišą senelę. Ir ji atvažiuoja pas juos. Jinai visada linksmą, nes surado nuoširdžius draugus. Rita ją pamilo ir, apkabinusi, kartą meiliai pasakė:

— Aš susiradau antrąją močiutėlę! — Senutės veidas nušvito dideliu džiaugsmu, ir ji linksmiai pratarė:

— Taigi, va, ir šiais laikais dar yra geros širdies vaikų!

PAS SKAITYTOJUS

Nors aš metų tik trijų,
paskaitau be akinių!

Antanukas Lukošius
Montreal, Canada

Melrose Parko, Chicago, lituanistinės mokyklos mokinės vaidina Kalėdų eglutėje "Tyliąją naktį", paruoštą mokytojos Albinos Kašiubienės.

! ALASKĄ!

Linda Stačiokaite

Saulius nubudo ir krūptelėjo. Jis nežinojo, kodėl jis jautėsi toks laimingas. Tiesa! Juk šiandien jis skrenda į Alaską!

Virtuvėje mama girdėjo, kaip Saulius išsoko iš lovos. Ji žinojo, kaip jis jaučiasi ir kodėl. Nuo tos dienos, kai Dėdė Petras parašė jiems laišką iš Shungnak kaimelio, Saulius vos galėjo miegoti, vis nesulaukdamas tos dienos. Šiandien jis skris pas dėdę į Alaską. "Ar ne per toli tokiam mažam berniukui", galvojo mama, kepdama blynus. Bet jis ne toks jau mažas — vienuolikos metų! Gal gerai, kad leido pas dėdę. Jis juk daktaras, gerai berniuką prižiūrės ir daug ko išmokys.

Besirengdamas, Saulius galvojo, kaip jis eis į mokyklą tame kaimely, kur jo dėdė dirba; kaip su juo keliaus, jam padės. Jis visą gyvenimą išbuvo dideliame mieste, o dabar — į Alaską! Ir dar beveik visus metus — nuo sausio ligi lapkričio. Nuostabu!

— Labas rytas, mama, — sušuko Saulius, įbėgdamas į virtuvę, kaip visuomet. — Kas pusryčiams?

— Blynai su mėlynėm, — nusišypsojo mama, kraudama daug blynų į Sauliaus lėkštę. — Ar jau viską susidėjai?

— Aha, — kalbėjo Saulius pro blynus. — Įsidėjau pižamą ir visus kitus daiktus stalčiuose.

Saulius kimšo blynus, vis žiūrėdamas į laikrodį.

— Kai tik tėtis bus gatavas, važiuosim į aerodromą. Neskubėk, dar daug laiko.

Bet Saulius pabaigė valgyt per dešimt minučių ir išbėgo lagaminus susikraut į mašiną, kad paskui nereiktų. Ot būtų, jei į lėktuvą pavėluotų!

— Tai ką, jau pasiruošei? — staiga pasirodė tėtis tarpduryje.

— Taip, tėti, viskas tvarkoj. Oi, negaliu sulaukt tą Alaską pamatyt!

Tėtis jam patapnojo per petį, bet mama tylėjo.

— Mama, — staiga į ją atsisuko Saulius, — man taip smagu važiuot, bet aš tikrai Jūsų abiejų pasiilgsiu. Kai tik kas nors gero atsitiks, pagalvosiu apie namus — ir apie Jus ir kaip Jus myliu...

— Ačiū, Sauliuk.

— Gerai, tai važiuokim, — greit tarė tėtis ir visi sulipo į mašiną. Visi išlydėjo Saulių — net šuniukas Šeštadienis važiavo kartu.

Aerodrome tėtis nupirko Sauliui bilietą ir padėjo lagaminus nunešt pasverti.

— Lėktuvas į Alaską kyla už dešimt minučių. Visi prašomi užimti savo vietas, — kažkas kalbėjo per mikrofoną.

— Na, sūnau, sudiev. Būk geras ir perduok mūsų linkėjimus Dėdei Petriui, — tarė tėtis ir smarkiai Saulių apkabino.

— Ir neužmiršk parašyt, — dar šuktelėjo mama, jau per kiemą bebėgančiam Sauliui. Ji šluostė akis šlapia nosinaite.

Ir Saulius norėjo verkt, bet negalėjo — jis buvo per didelis. Greit susiradęs savo vietą lėktuve, Saulius dar visiems pamojavo per langą.

Lėktuvas pakilo ir Saulius pradėjo svajot, kaip ten toj Alaskoj bus.

— Kažin, ar matysiu eskimų? Ar mudu su dėde gyven-
sim lediniame name? Kaip ten viskas atrodo? — galvojo
Saulius, savęs klausinėdamas ir negaudamas atsakymų.

— Skubėk, skubėk, — kuždėjo jis lėktuvui, — aš noriu
pamatyt Alaską!

(Bus daugiau)

LAZDŲ KARALIUS

Pasakos pabaiga

Atsimenat, kad Lazdavičius, kuris bandė tapt karaliumi, pavirto lenta ir užkišo skylę tilte. Bet jis pavargo ir neatlaikė Magdalenos Dalidešrienės. Magdalena įkrito į upę, bet pasirodė Lazdų Karaliaus dvasia ir ją ištraukė. Lazdų Karaliaus dvasia tarė Lazdavičiui, kuris neištesėjo, darydamas gerus darbus:

— Būtum buvęs karalius, bet buvai blogas, tai nebūsi. Aš dabar leisiu pačiam jauniausiam vaikui būt karalium.

Jauniausias vaikas gimė tą pačią dieną. Jo vardas buvo Lapelis. Lapelis tapo karalium ir labai gerai valdė savo kraštą, bet ir jis turėjo tris gerus darbelius padaryt.

Rima Šilėnaitė

Erie, Pennsylvania

— Tu neišpildei savo gerų norų, nes esi nekantrus. Todėl negalėsi būti Lazdų Karalium.

Vytas Surdėnas

Blackwood, New Jersey

— Tu, Lazdavičiau, padarei du gerus darbus, o paskutinio nepadarei. Pirmas tavo darbas buvo geras, antras geresnis, o paskutinis — blogas.

— Bet jei aš nebūčiau uždengęs skylę, Magdalena vistiek būtų įkritusi! — tarė Lazdavičius.

— Ji pamatytų skylę ir apeitų aplinkui, ar peržengtų, — atsakė dvasia.

— Aš nežinojau, kad taip bus, — aiškinosi Lazdavičius, norėdamas pasiteisinti.

— Galėjai lengvesnį darbą pasirinkt. Niekad nedaryk to, ko negali. Bet visvien tau neteks karaliumi būti, nes ponas Lazdas jau padarė tris gerus darbus. Užtai, kad neištęsėjai, negalėsi judėti, kalbėti, nei matyti.

Ir dabar lazdos negali judėti, kalbėti, nei matyti.

R. Andrijonaitė

Chicago, Illinois

— Tu bandei daug gero padaryt, tai būk dabar karalium! Aš paslapčia apie tai pasakysiu visiems žmonėms, bet jie manęs neatsimins, tik žinos, kad tu esi karalius.

Nustebęs, Lazdavičius paklausė:

— Kaip Jūs žinot, kad man lemta karaliauti?

Karaliaus dvasia atsakė:

— Nes tu esi labai geras ir nori padėti visiems žmonėms, — ir tuo žodžiu dvasia išnyko.

Už kelių dienų Lazdavičius buvo paskelbtas karaliumi. Jis linksmai, laimingai ir gerai valdė Lazdų Karalystę.

Dovilė Užubalytė
Chicago, Illinois

— Negali gero darbo padaryt, kai esi piktas. Gerą darbą reikia padaryti iš širdies.

Lazdavičius išėjo į mišką. Jis nukirto medį ir užkimšo skylę. Tada Lazdų Karaliaus dvasia jam leido būti karaliumi.

Jonas Deverkis
Chicago, Illinois

— Kadangi padarei tuos du darbus, o trečias neišėjo, dabar tau reikia daryt sunkesnę darbą, — tarė dvasia ir išnyko.

Lazdavičius nubraukė ašaras ir išėjo darbo ieškoti. Parke jis sutiko seną žmogų, kuris jo paklausė:

— Kodėl tu toks liūdnas?

— Nes padariau du darbus, o trečias nepasisekė.

— Aš žinau, kokį darbą gali padaryt. Reikia dažyt tiltą. Aš tau gerai užmokėsiu.

Lazdavičius nudažė tiltą ir, kadangi jis padarė iš širdies, tapo karaliumi.

Nida Misiulytė
Chicago, Illinois

Lazdų karalius pasakė Lazdavičiui, kad jis negali būti karaliumi. Tada kita lazda bandė padaryti tris darbus. Jiėjo per kelią ir pamatė vaiką, kuris norėjo pasidaryti supynę, bet neturėjo kur užkabinti. Lazda įlipo į medį ir vaikas užkabino tą supynę. Tada lazda pamatė poniją, kuri neturėjo kur rūbų pakabinti. Lazda atėjo prie namų ir ponija ant jo pakabino rūbus. Kai jie išdžiūvo, lazda nuėjo. Lazda nuėjo į mokyklą prie kelio, kur darbininkas norėjo padėti lazdą, kad vabalai neįeitų, bet nerado lazdų. Lazda atėjo ir atsigulė. Naktį ji parėjo į pilį ir tapo karaliumi. Visos lazdos gražiai gyveno.

Regina Švabaitė
Chicago, Illinois

ALP1785

Larch.

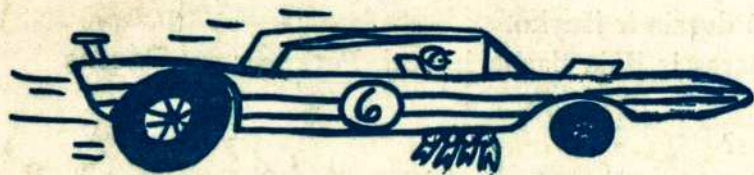
PAVEIKSLŲ paroda

Senutė
Kristina Žiukaitė
Detroit, Mich.

Mano katinas, Tufis
Neringa Perminaitė
Providence, R. I.

Lenktynių mašina
Povilas Krutulis
Chicago

Miške, Rimas Stankus, Chicago

Mano draugė,
Rasa
Kamantaitė
Westmont, Ill.

91,189,289